AZ EMBEREK MŰVE

Nem felfedezés ez, csak rádöbbenés az igazságra. Az utóbbi években igen rászoktunk arra, hogy meghatározásokban, fogalmakban, számokban beszélünk. Takarékosság, munkaverseny, terv, önköltség, bánya, kohó... De, akinek mindezt köszönhetjük... Azt tessék hozzáérteni. Én sem beszélni akarok az emberekről, csak éreztetni, hogy ahova nézel, ami öröm vagy bosszúság, nagyszerű vagy mindennapi, mind az ember műve. A tiéd, az enyém, mindannyiunkké.

Egy beszélgetés adta ezeket a gondolatokat. Számokkal kezdtük és megéreztem mögöttük az embert. Az egyik ismerősöm „mesélte" az Inotai Alumíniumkohóban, de csak a szokásos módon: A II-es hajó anódkezelő csoportja az 1 tonna alumínium termeléséhez tervezett 610 kilogrammos anódmassza felhasználását a negyedik negyedév eddigi átlagában 559,89 kilogrammra csökkentette.

A számok nem mondanak sokat,

Ez így igaz. De az anyagot külföldről hozzuk be, és itt különös dologgal találkoztam. Egy ember mondta el. — Ha a munka menetét egyensúlyban tartjuk, csökken a kohászok fizikai igénybevétele, és növekszik a keresete.

Az új ember hangja ez, a gondolkodó emberé, aki a napi megélhetésen túl a távolabbi célt is nézi. Gondol embertársaira, gondol a munka megkönnyítésére, s még arra is jut ideje, hogy gondot okozzon neki a külföldről behozott anyagokkal való takarékos gazdálkodás. A termelés egyensúlyban tartása műszaki nyelven a technológiai fegyelem betartása. Olyan ez, mint a lánc; munkaműveletek, műszaki előírások, kísérletek és e kísérleteket megvalósító emberek találkoznak egymással. A technológiai fegyelem betartása egy új gondolatot tételez fel. Olyan embereket, akik szeretik és érdeklődnek mesterségük iránt. Ha valahol, itt aztán igazán érvényesül, hogy többet ésszel, mint erővel. Most azt csinálják, hogy az anód tömegének bizonyos csökkentésével növelik annak hőfokát, hogy megóvják a felületét a befagyástól. Ezzel viszont együtt jár annak könnyebb kezelése. Tilay és Martos elvtársak nem nyugodtak bele a gyakori masszafolyásba. Egyszerű okból indultak ki. Ha folyik a massza, romlik a termelés. Ha romlik a termelés, csökken a kereset.

Tenni kell valamit.

És most légkalapáccsal a köpeny faláról leválasztják az odaégett masszát, megakadályozzák, hogy az elfolyjon, és ezáltal mindig betartatják azt a nívót, amely az alumínium kiválasztásánál a legintenzívebb. Ez az eljárás nem nehezített, de nem is könnyített a munkán semmit, csak az egyenletes termelést biztosította.

A továbbiakról az üzemvezető beszél — Parrag Viktor elvárs. És itt megint az emberek nyomulnak előtérbe. A kádak egyenletes kezelésével, a megelőző kezeléssel nőtt az áramhatásfok, a múlt év október előtti 84,5 százalékról 87-re emelkedtek. Az alumíniumtermelés olyan mesterség, mely eléggé importanyag igényes. Tőle tudtam meg, hogy a múlt évi alumínium tonnánkénti 70—80 kilogrammos kriolit felhasználást 30 kilogrammra csökkentették. És mikor idáig jutottunk, egy új dologgal találkoztam. Azzal az emberrel, aki az élenjáró technológiai módszerek alkalmazásának hűséges követője. Erről „csak" ennyit mondott: Most savanyítjuk a fürdőket, ez igaz, hogy növeli a fluórid felhasználást, körülbelül 5 kilóval többet használnak fel a tervezettnél, de ez az eljárás nagyban javítja az áramhatásfokot. Tudvalévő, hogy az alumíniumtermelés rendkívül áramigényes, és ami elmegy a réven, sokszorosan megjön a vámon. Két példát hozott erre Parrag elvtárs. — A múlt évben 17 600 kwó áramot használtunk fel 1 tonna alumínium előállításához, most ez 300 kw-órával lecsökkent. A másik a kádak kezelésénél lefolytatott kísérletek. Az effektusok igen megnövelik az áramfelhasználást. Amíg a múlt évben naponta 1 kádnál átlag 2,5 effektust kezeltek, addig ezt 0,90-re csökkentették le. Ez azt jelenti, hogy a kádak negyedrészét kezelik le és most 7 kezelést adnak a múlt évi 3,5 helyett egy kádra. Ezzel az eljárással 1 ciklust állítottak be, és

a kohász mindig tudja,

hogy mennyi kádon, milyen műveletet kell lefolytatni.

Amíg ezekről beszélgettünk, végig vonul előttünk az alumíniumtermelés, a különböző műveletek és az ezeket végző kohászok és kisegítő erők tervszerű összmunkája. S amíg végignézünk a füstös kohócsarnokon, látjuk, hogy az egyik kádnál tüskét cserélnek, a másiknál timföldet adagolnak, amott egy effektust kezelnek le, másutt megelőző betörést végeznek. Valahol a sor végén vastag füst száll a magasba. Megfolyt a massza. Nem kell biztatni az embereket, tudják ők, hogy mi a dolguk, mennek, hogy mielőbb elhárítsák a hibát.

Emberek, akik a munkában összeszoktak, akiket előrelátással, és érdekesen nevelnek a szakma ismeretére vezetőik. Emberek, akik között, ha egy és más kérdésben van is surlódás, de a munkában nincs. Vezetők, akik csoportjaikat, részlegeiket úgy tekintik, ahol nemcsak gépek, berendezések vannak, hanem elsősorban emberek. Emberek, akik jó szóra várnak, tanácsra, segítésre. S meg is kapják ezt. Vezetők, akik kemény kézzel, de igazságosan tartanak rendet és harcolnak embereikért.

Amikor búcsúzunk, Parrag elvtárs még egy számot említett nekünk. Valami 600 tonna alumíniumról beszélt, amit terven felül termelnek még ez évben, és előreláthatólag december 16-án befejezik évi tervüket.

Már a gyárkapun kívül voltam, ahol apró facsemeték és most sarjadó pázsit díszíti a kapu bejáratát. Apró gyenge hajtások, itt kívül és hatalmas gépóriások a falakon belül. Emberek munkája mindegyik, ez is, az is. Emberéké, akik maguknak, nekem, és neked dolgoznak, ott formálják az életet és sohsem nyugszanak, mert mindig jobbat akarnak. — A —

Sürgős segítséget kérünk!

A November 7 Erőmű vállalati, párt és szakszervezeti vezetősége többször foglalkozott már az erőmű alsólakótelep és az Üzemélelmezési Vállalat konyha ügyével. Sőt a Vasas Szakszervezet elnökét is felkértük segítségadásra.

Azonban mindmáig intézkedés még nem történt. De nézzük csak, hogy áll ez a dolog? Az ősz bekövetkeztével elkezdődött a híres hidegvölgyi szeles időjárás, mely egyes esetekben esőt is hozott.

Amint elhagyjuk az erőmű kiskaput, látjuk, amint a szél hatására hullik a házak hullámlemez teteje. E kellemetlen hullás elkerülése végett bemegyünk az egyik baraképületbe. Itt sem fogad szívderítő látvány, hanem vizes falak, beázott mennyezet, penész-szag és bűz. Nem nehéz beszédbe elegyedni a lakókkal. Amikor valakinek fáj valami, bizony könnyebben megered a nyelve, meg a szíve is jobban kitárul. — Nem kívánunk sokat — mondják az emberek, — csak emberséges lakhelyet. — Úgy pattognak a szavak, mintha veszekedés folyna ebben a szobában. Vádirat ez. Súlyos felelősségteljes vádirat, az illetékes szervek felé.

— Tudjuk — mondják az emberek — nem az ország vezetésében van a hiba, hanem az egyes bürokratikus végrehajtó szervekben. Éppen ez bántja az embert — folytatják. — Azt hallani, sőt látni is, hogy „legfőbb érték az ember", de úgylátszik, ez nem vonatkozik ránk. Nem tudjuk, hogy miért? — Elgondolkoztam, mit mondjak ezen embereknek, akik talán magukban hordják a fal kipárolgása folytán a TBC korokozóit, holmijaikat pedig a penész teszi tönkre. Nyáron pedig a nagy számban lévő legyek teszik kellemetlenné életüket. Úgy érzem magam, mintha egy szenvedő ágyánál állnák, de segíteni nem tudok rajta. Ki vállalja ezért a felelősséget?

De nézzük csak az üzemélelmezési konyhát. Az épület olyan, mint a többi, vizes, beázik és pereg a mész a mennyezetről. De itt nemcsak ez a hiba. Fegyelmik tömkelege, rendőrségi feljelentések, de azért még mindig hibák és hibák.

Ki a felelős ezért, hogy ez így van?

A helyi konyhai telephely régebbi adminisztrátora, több mint 11 ezer forintot sikkasztott. Szakszervezeti ellenőrző szerveink és a telepvezető több ízben figyelmeztették a vállalat központját ezen személy leváltására és ügyének kivizsgálására, de nem tudni miért, ez mindig süket fülekre talált. Sőt a sikkasztás kitudódása után is több mint két hónapig más telephelyen, ugyancsak pénzkezeléssel bízták meg.

De nézzük csak tovább. A helyi szakszervezet illetékes szervei a minap ellenőrzést akartak tartani a nyereségre vonatkozólag. Ez a vételezés után 10 perccel történt. A szakács azonban a leggorombábban megtagadta a visszamérést, pedig azzal a telepvezető is egyetértett. Miért tette ezt vajon? Mi takargatni valója volt?

Milyen a kapcsolat az üzemélelmezési központtal, ezt megmutatja a következő példa. Az üzemi bizottság megbízott helyi vezetője felhívta az üzemélelmezést az egyik dolgozó elbocsájtása ügyében felvilágosításért. De ez a beszélgetés úgy végződött, hogy a vállalat Nyíró nevezetű munkaügyese nem volt hajlandó tárgyalni, hanem mondókáját elmondva, egyszerűen letette a telefont.

Sorolhatnánk még az érdekesebbnél érdekesebb dolgokat tovább is. De azt szeretnénk, ha az illetékes szervek helyszíni ellenőrzésénél vethetnénk ezt fel.

Jó volna, ha biztosítanák azt, hogy a telepvezető ténylegesen, a szabályok szerint tudná ellátni a munkáját, mivel most úgy érezzük, hogy ezt egyes vezetők megakadályozzák.

Szeretném még befejezésül azt felvetni, hogy nemcsak a November 7 Erőmű érdeke a tiszta víz öntése a pohárba, hanem az övéké is, ha nyugodtan szeretnék éjszakájukat tölteni.

Kolman Ferenc

Ifjúságunk szocialista szellemű neveléséért

A fiatalkorúakról tartott ankét fő célja volt, hogy az ellenforradalmi időszak által ifjúságunk magatartásában történt változásokat, melyeket a féktelen demagógia és hazug frázisok özöne idézett elő, kineveljük, megszüntessük, a szülők, a pedagógusok, a párt és a tömegszervezetek segítségével.

Dr. Kiss György, a megyei bíróság fiatalkorúak bírája előadását a nagyszámban megjelent szülők, pedagógusok, nevelők, tömegszervezetek vezetői, az iskolák igazgatói stb. nagy érdeklődéssel hallgatták. Az előadás előtti megnyitóban Bánhegyi Károly v. b. titkár a városi tanács végrehajtó bizottsága részéről néhány gondolattal vázolta szocialista társadalmunk építésében a fiatalság, az ifjúság nevelésének fontosságát, és ennek érdekében közös összefogásra hívta fel az érdekeltek figyelmét.

Dr. Kiss György előadása nagy hatást gyakorolt a megjelentekre, hisz a való életből vett példákkal bizonyította, hogy mit jelent a gyermeknevelés szempontjából is a rendes családi élet, a megfelelő példamutatás a szülők részéről, mert enélkül sem a nevelők, tanítók, sem a társadalom munkája nem képes hatékony munkát kifejteni gyermekeink, ifjúságunk érdekében.

Szükséges, hogy a nevelők, tanítók, pedagógusok munkája mellett a társadalmi és tömegszervezetek, összefogva a hatósági szervekkel, — hatékony munkát fejtsenek ki ifjúságunk helyes, a szocialista erkölcsnek megfelelő élete biztosítása érdekében. Ellenőrzésünk alá kell venni ennek érdekében — az eddigieknél jobban — a színházak és mozik látogatását a tanulóifjúság részéről, hogy valójában csak nevelő, oktató, szórakoztató filmek bemutatásán vegyenek részt. A szülők figyelmét is felhívjuk, hogy 16 éven felüliek részére való film bemutatására gyermekeiket nem vihetik el, mert az tilos és hatóságilag ellenőrizve is lesz.

A hozzászólásokból is megállapítható volt, hogy az ankét nagyfontosságú lépést jelent városunk fiataljainak jobb nevelése érdekében. A javaslatok nyomán remélhetőleg e téren eredményeink is lesznek.

Hangsúlyozták a felszólalók, hogy a következő év első hónapjaiban tartsunk ismét ankétot, mégpedig a KISZ székházban, tekintettel a nagy érdeklődésre, s ebbe a munkába vonjuk be a KISZ-szervezet fiataljait is, illetve részükre külön előadásokat is tartsunk.

Felmerült az a javaslat is, hogy a bányász dolgozók részére a munkahelyükön, fel- vagy leszállás előtt kellene előadást tartani, a szakszervezet előkészítése után.

Mindezek olyan kérdések, hogy várjuk olvasóink véleményét is a fentiekkel kapcsolatban.

Bánhegyi Károly
v. b. titkár.

Minél kevesebb balesetet!

A két tröszt versenyszerződésében szerepel olyan két pont, amely a 100 000 műszakra eső baleseti gyakoriság lecsökkentését irányozza elő. Ebben nem csupán arról van szó, hogy a baleset következtében kiesett műszak hátráltatja a terv teljesítését, — bár ez sem közömbös —, hanem a család elesik a keresettől, de lehet a baleset halálos végű is.

Tudott dolog, hogy a bányásznak olyan a munkája, hogy termelés közben, saját és társai életét is biztonságossá kell tennie. Az nem képezheti vita tárgyát, hogy a geológiai vagy műszaki viszonyok elégtelensége esetén, a bányarendészeti hatóság megtiltja a termelőmunkát az ilyen munkahelyeken. De ezernyi más veszély is leselkedhet és leselkedik is a bányászra, mégpedig legtöbb esetben a saját mulasztásából. A baleseteltelhárítási tanfolyamok rendszeres vitele azt célozza, hogy minden tekintetben megteremtsük a biztonságos termelési feltételeket. A bányarendészeti követelmények szerint nem is állítható termelő munkára az a földalatti dolgozó, aki a legfontosabb baleseteltelhárítási tanfolyamokat nem végezte el.

Számtalanszor végigmegyünk a bányák szállítóvágatain, vagy menekülő vágatokon és azt látjuk, hogy a csillések fönt fogják a csille szélét tolás közben, vagy a vágatok tele vannak szeméttel, bányafa hulladékkal, szerszámokkal stb. Láttunk olyan munkahelyet is (ereszke), ahol a beépített sorompót nem csukták be.

A tröszt és a szakszervezet igen sok intézkedést tett a munkabiztonság érdekében. A napokban a szakszervezeti tröszt-bizottság ilyen tanácskozásra hívta össze az üzemi bizottságok munkavédelmi felügyelőit.

Vakán Ferenc elvtárs, a Bányaipari Dolgozók Szakszervezete munkavédelmi osztályának kiküldöttje tájékoztatta a jelenlévőket néhánynapos várpalotai tapasztalatairól. Beszélt arról, hogy 1950 óta jelentős fejlődés van a munkavédelem területén, mellette azonban megjegyezte a tapasztalt hiányosságokat is. Ezen a tanácskozáson hallottunk ilyenféle megjegyzéseket: Sokan nem használják a bőrsapkát (kobak). Pedig igen sok balesetnek elejét vehetnénk. Láttunk olyat is, hogy egyesek nem használják a kulacsot, mások közönséges bányavizet isznak. Különösen nagy a könnyelműség a sújtólégesnek nyilvánított munkahelyeken végzett munka területén. Ne vigasztalja a palotai elvtársakat, hogy itt még nem volt sújtólég robbanás.

Az egész tanácskozás központi gondolata az volt, hogy tegyük közüggyé a munkavédelmet, fejsünk ki propagandát ennek érdekében, az egyes előfordult baleseteket rajzoltassuk meg és kellő magyarázattal tegyük közszemlére. A jelenlévő munkavédelmi felügyelők néhány példát hoztak fel. Szóbakerült, hogy a Ferenc-bányán a láncpályának nincs burkolata, az S. II.-aknán nincs elég kulacs, ugyanakkor a központi raktárban mint elfekvő anyagot tartják nyilván a kulacsok nagy tömegét. Egy érdekes jelenségre is rávilágított ez a tanácskozás, előfordul, hogy a baleseti statisztika szépítése végett egyes baleseteket mint nem üzemieket tartanak nyilván, és később kiderül, hogy ezek az üzemben fordultak elő.

Minden üzem munkavédelmi felügyelője elmondta a maga észrevételét. Beszéltek arról, hogy az üzemi bizottságon található munkavédelmi napló rendszeres vezetése és az észrevételeknek az üzemvezetőség előtt való rendszeres ismertetése sok baleseti valószínűséget megakadályozhat. Beszéltek arról is, hogy követeljék meg a munkavédelmi felügyelők a havi szemlék rendszeres és alapos megtartását. Felmerült annak a szükségessége is, hogy az egyes balesetek kivizsgálásához hívják meg a munkavédelmi felügyelőt. Végül, mint legfontosabb feladatot összegezte, összefoglalójában Lendvai elvtárs, hogy a munkavédelmi intézkedéseket az egész bánya ügyévé kell tenni. Építsék ki a munkavédelmi felügyelők a megfelelő aktívahálózatot és ne csak ők, hanem minden dolgozó jegyezze be észrevételét a munkavédelmi naplóba, és rendszeresen ellenőrízzék a bejegyzések végrehajtását.

Egy nemrégiben megjelent cikkünk arról beszélt, hogy javult a baleseti arányszám. Az október folyamán megtartott balesetmentes hónap kedvező eredménnyel zárult. A kimutatásban mégis találunk ilyen bejegyzéseket: a 100 ezer műszakra eső baleseti gyakoriság Beszálló-aknánál 110, a Külfejtésen 122,5, Ferenc-bányánál 136,5. Ezek a számok már a javult eredményt mutatják. A vezetők, párt-, szakszervezeti és KISZ-szervezet, de minden ember tartsa becsületbeli ügyének, hogy legmesszebbmenő támogatást nyújtsák a munkavédelmi felügyelőknek, akik nagy és megtisztelő megbízatást vállaltak, ránk vigyáznak, értünk dogoznak.